

innova

institut per a la innovació
organitzativa i social

Taller

Exploració del psiquisme dels grups

Introducció pràctica al *Social Dreaming*

dirigit per Franca Fubini

1 i 2 de març de 2019 a l'Institut Innova, Barcelona

El Taller "Exploració dels psiquisme dels grups" proposa als participants introduir-se d'una forma vivencial a la metodologia del *Social Dreaming*, com a via per aprofundir en el coneixement i gestió dels aspectes psico-socials generats en tot grup humà -de treball o altres-.

Comptarà amb la direcció de Franca Fubini, una de les pioneres en la utilització i desenvolupament d'aquesta metodologia a Itàlia.

Què és el Somniar Social (*Social Dreaming*)?

El *Social Dreaming* (SD) és una metodologia de treball en grup, que permet l'exploració de l'estat psíquic del col·lectiu, a través dels somnis i les associacions que emergeixen. A la vegada l'experiència predisposa el conjunt per a la creativitat.

El SD va ser creat per Gordon Lawrence al 1980 quan treballava al Tavistock Institute of Human Relations, i el conformen tant la perspectiva antropològica, com la psicoanàlisi i el pensament sistèmic.

La metodologia permet a un col·lectiu de persones accedir al coneixement cultural i al pensament que hi ha encarnat en els somnis del seus membres. És important remarcar que es focalitza en els somnis i no en la persona que somnia. L'experiència estimula als que somniem la capacitat de trobar conjuntament un significat social.

El SD és una eina de recerca-en-acció sobre processos socials i col·lectius. Es tracta d'una metodologia que no només permet una experiència rigorosa dels processos inconscients que es donen a la vida grupal, sinó que també permet accedir al nucli creatiu i generatiu del grup.

Amb el SD es pot viure la potència dels processos conscients i inconscients que es donen en consonància; tot oferint un instrument per a mobilitzar el potencial del grup, accedint al coneixement col·lectiu més desconegut i útil en processos de canvi. Metodologia que focalitza en la natura del somniar/pensar que es produeix en tots els contextos humans.

Dirigit per: FRANCA FUBINI

Presidenta de la Gordon Lawrence Foundation i Vice-Presidenta de Il Nodo Group. Des dels anys 80 es forma i treballa al costat de Gordon Lawrence; amb qui desenvolupen la "Social Dreaming Matrix" (SDM) a Itàlia. Ha publicat varis articles sobre la "SDM" i les seves aplicacions, ensenya "SDM" a Universitats europees i desenvolupa programes de "SDM" a nivell internacional i en una varietat de contextos professionals com a consultora. És Psicoanalista psicoterapeuta, consultora d'organitzacions i psicoanalista de grups. La seva experiència es desenvolupa tant en el sector públic com privat.

Sessions

Tot i que el SD utilitza diferents marcs metodològics, en aquest taller focalitzarem en tres marcs principals: la "Matriu del Somniar Social" (SDM), el "Diàleg de Reflexió sobre els Somnis" (DRD) i el "Diàleg".

- **Matriu del Somniar Social (Social Dreaming Matrix - SDM)**

El marc principal que sosté el procés del Somniar Social és la Matriu. Una "matriu", en el sentit llatí del terme, seria com un úter metafòric, és a dir un espai on pot créixer alguna cosa, un recipient psíquic que allotja la creativitat i el descobriment. És la xarxa que pot rebre el coneixement i pensament -en un principi inconscient i sense forma-, per a portar-lo al món conscient.

"Com a procés, la matriu és el sistema o xarxa d'emocions presents en tota relació social, però principalment és una informació que fins al moment ha estat desatesa i no coneguda. Podem entendre-ho com un mirall dels processos inconscients, que es donen mentre dormim, i que ara els fem conscients."
(W.G. Lawrence)

En una matriu el conjunt de persones comparteixen somnis, associen lliurement per tal de trobar connexions entre els somnis, i així el pensament es transforma des de l'inconscient social a la consciència, des de l'infinit al finit. La vivència de la matriu social, pot facilitar l'emergència de noves idees i pensaments.

- **Diàleg de Reflexió sobre els somnis (DRD)**

Al final de la Matriu del Somniar Social (SDM) es dedica un temps a reflexionar, en forma de diàleg, sobre els somnis que hauran emergit. Aquí els participants poden començar a posar paraules a l'experiència d'haver format part del procés de somniar en la matriu i a identificar temes comuns en el grup.

Aquesta tasca, que aquí és conjunta, seria semblant a quan individualment ens llevem al matí i ens demanem què hem somniat i quin significat li atribuïm.

És el moment en que el Jo/Ego que havíem deixat apartat temporalment durant la matriu, pot recuperar la seva capacitat de pensar en mode lineal, racional (no associatiu), tal i com fa quan es desperta dels somnis nocturns. És aleshores quan es fa explícit l'estat emocional principal de la matriu i es poden identificar temes que hauran emergit a la matriu i es formular hipòtesis al voltant dels mateixos.

- **Diàleg**

La tasca del Diàleg és fer-nos disponibles per a somniar. Un presentador/a introdueix breument un tema, i els participants aporten reflexions i pensaments al voltant del mateix.

- **Grups d'Aplicació**

La seva finalitat és la d'explorar l'aplicabilitat del *Social Dreaming* en els contextos professionals dels propis participants.

Participants

Persones que dirigeixen equips, projectes empresarials o iniciatives socials i també aquelles que faciliten l'aprenentatge i el desenvolupament d'equips de treball, siguin directius, consultors externs o interns.

El número de participants és limitat i les reserves de plaça s'atendran per ordre de sol·licitud.

Idioma

El taller serà en anglès, amb traducció diferida al català o castellà per part de l'staff d'Innova.

Horaris

Divendres 17:00-20:00 màx

Dissabte 9:00-17:30 màx

Lloc

Institut INNOVA c/ Tarragona 102, Barcelona

El Cicle “Bion a les Organitzacions”

Innova crea aquest Cicle al 2012 amb la intenció d’aprofundir en el coneixement d’una de les dimensions principals que conformen les organitzacions -la **psico-social**- i en aquesta ocasió des de la perspectiva de Wilfred R. Bion.

La visió bioniana respecte als processos viscuts als grups de treball i la participació dels seus membres ofereix una riquesa inesgotable per a comprendre aquesta dimensió en profunditat i amb la seva complexitat.

Distingides per la seva originalitat i actualitat, les idees de Bion han influït múltiples enfocaments organitzatius significatius, com el socio-tècnic, que conjuga la dimensió psicossocial amb la tecnològica, i també han estat incorporades als seminaris d’aprenentatge experiencial dels grups de treball.

L’actitud investigadora de Bion, es recolza en un vaivé continuat entre la pràctica i l’elaboració teòrica i metodològica, sense que la teoria es converteixi en un marc fixe imposat a l’experiència, que impediria el descobriment del que succeeix a l’ara i aquí. Aquest aspecte invita a una praxis quotidiana d’un tipus d’observació enriquida de l’esdevenir organitzatiu.

La particularitat de la seva concepció dels processos mentals primitius i emocionals dels grups de treball i la identificació dels seus estats inconscients com a defenses davant les dificultats de la tasca, són algunes de les aportacions més significatives a l’àmbit managerial i de la consultoria organitzativa.

En definitiva, el pensament de Bion permet **aproximar-nos d’una forma generativa als processos grupals que es produeixen en projectes o sistemes humans de treball** i que influeixen tant en el desenvolupament de la tasca compartida, com en les possibilitats d’innovació i lideratge.

El Cicle proposa dos tipus d’activitats interrelacionades i complementàries, a les quals els interessats poden inscriure’s separadament: **tallers focalitzats en temàtiques bionianes** i **sessions vivencials de lectura de Bion**.

Staff del Cicle

Director: **Joan Roma i Vergés**. President l’Institut Innova. Llic. Psicologia, Llic. Filosofia i Lletres, MBA, Master Organizational Development. Membre del “International Society for the Psychoanalytic Study of Organizations” i del “Organization for Promoting Understanding of Society”.

Directora Associada: **Sandra Carrau Pascual**. Sòcia-Consultora de l’Institut Innova. Llic. Sociologia, U.B. Barcelona. Postgrau en “Gestió de RRHH i Relacions Industrials” UPF, Barcelona. Consultora de Seminaris *group relations* arreu del món. Co-directora del Seminari “Organitzar-se en Col·laboració”, Innova. Assessora a professionals i directius en el desenvolupament del seu rol i la integració d’equips interdisciplinars.

Assessora: **Esperança Castell i Rodríguez**. Metgessa, Psicoanalista. Consultora d’organitzacions i de treball en xarxa en serveis de salut, socials i comunitaris. Sòcia-cooperant d’Innova. Ha dirigit activitats formatives per a professionals de la salut a l’ICS i a l’IES (Generalitat de Catalunya).

Coordinació:

Sandra Carrau Pascual

Tel. +34.93.415.30.99

innova@innovaccio.net

www.innovaccio.net